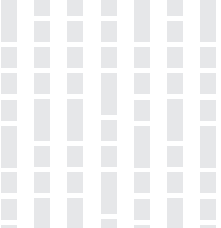
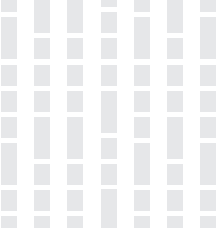
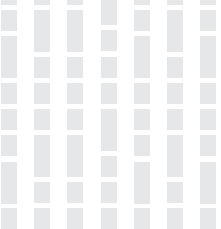
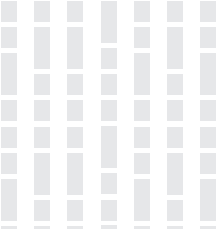
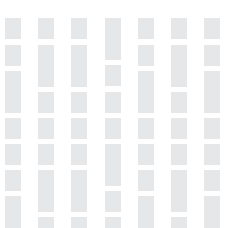
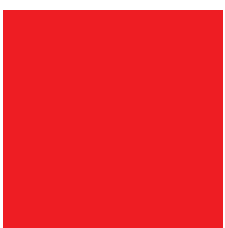

روزگار

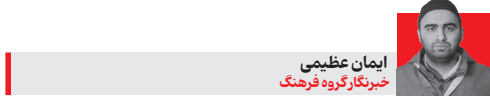
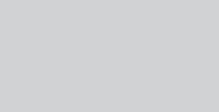
یکشنبه ۸ مهر ۱۴۰۳
شماره ۴۳۳۹

FARHIKHTEGANDAILY.COM

FARHIKHTEGANONLINE

ادامه در صفحه ۱۳
۱۲

ایمان عظیمی

خبرنگار گروه فرهنگ

سید حسن نصرالله تنها یک مقام سیاسی و تشکیلاتی عادی نبود. او در خط مقدم مبارزه علیه شر‌اعظم، رژیم کودک‌کش صهیونیستی شمشیرمی‌زد و از حق و حقیقت و عدالت دفاع می‌کرد. او نه تنها برادر دینی ما، بلکه خود خود ما بود، چون بهتر و پیشروتر از بسیاری از مدعیان به مقابله با دشمنان انسانیت برخاست. سید حسن شخصیت کارزماتیکی داشت وطبیعی هم بود که به‌عنوان یک شخصیت محوری و تاثیرگذار بر صحنه حاضر شود و در کانون توجه دیگری قرار بگیرد. منطقه در این سال‌ها حوادث بسیار سختی را پشت سر گذاشته و داستان‌های زیادی برای گفتن دارد. همین مساله بسیاری از فیلمسازان را نسبت به وضعیت امروز خاورمیانه حساس و آنها را ملزم به ثبت اتفاقات -با هر زاویه دیدی- کرده است.

تاکنون مستند‌هاو فیلم‌های داستانی زیادی درمورد مقاومت پرشور مردم لبنان و فلسطین در برابر رژیم متوحش صهیونیستی ساخته شده و جابرای طرح ماجراها از زوایای مختلف همچنان باقی است. غرب با قرائت خودش و ما هم با خوانش خودمان از نیروهای مقاومت یاد می‌کنیم اما سوال اصلی این است که کدام یک سعی در بازگو کردن واقعیت و کدام یک تلاش در روایت دروغ‌های خود به مخاطب دارد؟ از همان روزی که امام خمینی (ره) در بهشت زهرای تهران عنوان کرد که ما با سینما مخالف نیستیم، بلکه با فحشاءمخالفیم بسیاری پا به میدان هنر گذاشته‌اند تا قدمی هرچند کوچک در جهت استقرار نور حقیقت بر این جهان بردارند و مقاومت را در قالب دوربین فیلمبرداری، عکاسی یا حتی در قالب هنرهای تجسمی ثبت و ضبط کنند. ما در این گزارش به تعدادی از فیلم‌های مستند و داستانی ساخته‌شده با محوریت سید مقاومت و حزب‌الله لبنان و همچنین کتاب‌ها و اشعاری که برای این شهید گفته شده، خواهیم پرداخت.

او با ما بود

مستند «کان معنا» یا همان «او ما بود» ناگفته‌هایی از نقش آفرینی سپهبد حاج قاسم سلیمانی در طول نبرد ۳۳ روزه لبنان با رژیم صهیونیستی را روایت می‌کند. در طول زمان نزدیک به ۸۰ دقیقه‌ای فیلم، سیدحسن نصرالله با قرار گرفتن در میانه

در سال‌های مجاهدت شهید نصرالله آثار هنری متفاوتی درباره او ساخته شد

جانان من اندوه لبنان کشت مارا

تلاش می‌کند تا فلسفه مبارزه با ظلم و جور دشمن فاسق و مسلح صهیونیستی را به مردم عادی توضیح دهد .

سه‌سوی میدان جنگ

سه‌سوی میدان جنگ اولین کار حرفه‌ای محمد حسین مهدویان در قامت کارگردان یک فیلم مستند است. او اما در بازگو کردن نبرد مهم و سنگین نیروهای مقاومت با سربازان رژیم کودک‌کش در دشت خیام تنها نیست و مهدی نقویان را هم در کنار خود می‌بیند. سه‌سوی میدان جنگ به واپسین روزهای پنجه‌به‌پنجه شدن نیروهای حزب‌الله با ارتش اسرائیل اشاره می‌کند و نحوه مقابله با دشمن را از سه زاویه متفاوت به تصویر درمی‌آورد. این مستند از نگاه دو خبرنگار مسیحی و همچنین زرمندگان حزب‌الله به روایت جنگ در دشت خیام می‌پردازد و نشان می‌دهد چطور چهار رزمنده توانستند در برابر گردانی از نیروهای اسرائیلی بجنگند و سربلندا از این آزمون الهی بیرون بیایند. یکی از اهداف بسیار مهم صهیونیست‌ها دسترسی به رودخانه لیتانی بود که محقق نشد و آنها را برای امتحان کردن شانس خود به سمت دشت خیام روانه کرد.

زیتون، ساحل، اشک

جنگ ۳۳ روزه تاثیر شگرفی بر نقش آینده‌گروه‌های نظامی نزدیک به ایران و جریان مقاومت ایفا کرد. تا سال‌ها پس از این نبرد هیچ دولتی جرات مقابله با حزب‌الله را تا این حد به خودش نمی‌داد و اگر هم درگیری‌ای میان نیروهای این تشکل شیعی با اسرائیل درمی‌گرفت به دلیل بیعی که از قدرت نظامی مقاومت وجود داشت، زود فروکش می‌کرد. به همین دلیل هم بسیاری از مستندسازان علاقه ویژه‌ای به این فصل از حیات سیاسی و نظامی مقاومت دارند و از آن نه‌تنها به‌عنوان نقطه‌عطف این جریان، بلکه به‌مثابه طلایی‌ترین دوره حزب‌الله و تمام تاریخ مقاومت در عصر جدیدی میان‌داری سید حسن نصرالله یاد می‌کنند. رضاجرچی، عکاس، خبرنگار و مستندساز برجسته دفاع مقدس هم یکی دیگر از روایتگران جنگ ۳۳ روزه است و به بهانه اسارت دو تن از سربازانش، ماجرای کامل جنگ را با دقت فراوان از آغاز حمله رژیم صهیونیستی به لبنان برای مخاطبانش بازگو می‌کند. این مستند پایان خوشی دارد و شهروندان لبنانی را پس از شنیدن خیر شکست اسرائیل در هیبت مردمانی شادمان تصویر می‌کند. فیلم محصول سال ۱۳۸۷ است و چندان فاصله‌ای با تاریخ تقویمی آن واقعه ندارد.

مردم اراده داد. این مصاحبه در طول دو شبانه‌روز تصویربرداری و ضبط شد و سیدحسن نصرالله در طول آن به ارتباط تشکیلات حزب‌الله با امام خمینی (ره) و آیت‌الله خامنه‌ای و همین‌طور روند رشد و توسعه جریان مقاومت و نقش مهم ایران در میوه دادن این درخت پرداخت. جنگ ۳۳ روزه نیز یکی دیگر از محورهای اصلی این مصاحبه بود که این سید بزگووار در جریان گفت‌وگو بارها به آن گریز زد و بخش مهمی از خاطرات ناگفته‌اش در آن ایام را برای نخستین بار بیان کرد. در این مستند هم گروه اعزامی به لبنان نظرشان بر این بوده که فقط از گفته‌های سید حسن نصرالله استفاده کنند و به هیچ‌وجه ساختمان روایت را به بیرون محیط مصاحبه نبرند و زاویه دیدشان را بر صد اوسمیای دبی‌رکل فیکس کنند.

تاریخ مقاومت اسلامی لبنان

مستند «تاریخ مقاومت اسلامی لبنان» برخلاف دو مستند قبلی اتکای تام و تمامی روی تصاویر آرشیوی دارد، چون می‌خواهد به این واسطه نقبی به موجودیت حزب‌الله لبنان و تاریخ تاسیس آن و حوادث که پشت سر گذاشته و به این نقطه رسیده بزند. مهدی قانصوه به‌عنوان کارگردان این مستند -که قبلا هم در نقش تهیه‌کننده مستند «سقوط اسطوره» را راجع به بررسی و انهدام تانک‌های مکراوای اسرائیل در طول جنگ ۳۳ روزه ساخته بود- تاریخ مقاومت اسلامی لبنان را به‌نحو فشرده بازگو می‌کند و با زبانی شیوا و ساده به تداوم و استیلای جریان مقاومت در جنوب لبنان و حتی کلیت این کشور می‌پردازد. فیلمساز نشان می‌دهد حمله نظامی رژیم صهیونیستی به روستاهای لبنان اولین حلقه‌های مقاومت را در جنوب لبنان تشکیل داد و به‌مرور قدرت این سازمان شیعی را به رخ همگان کشید. قانصوه به‌طور واضح از حرکت شکل‌گرفته در لبنان به‌عنوان یک موج ملی و مذهبی یاد می‌کند و با دست گذاشتن بر نقش مهم و سازنده روحانیت شیعه در جریان رهبری حزب‌الله، کفه را به نفع سمت مذهبی این تشکل سنگین‌تر نشان می‌دهد. شیخ راغب حرب به‌نوعی اولین رهبر حزب‌الله بود و پس از شهادتش سید عباس موسوی جایش را گرفت. او نیز توسط رژیم صهیونیستی تحمل نمی‌شود و در صبح روز یکشنبه ۱۶ فوریه ۱۹۹۲ میلادی به همراه فرزند و همسرش در نقطه لبنان به شهادت می‌رسد. فصل درخشان مستند اما با روی کار آمدن سید حسن نصرالله آغاز می‌شود و از دوران دبی‌رکلی وی به‌عنوان ایام طلایی مقاومت یاد می‌کند. زبان فیلمساز در بیان درهای مردم جنوب لبنان صریح، موجز و صادقانه است و به استفاده از آن

قاب از نقش شهید قاسم سلیمانی در جریان پیروزی تاریخی حزب‌الله در برابر ارتش تا بن دندان مسلح صهیونیستی و دفاع از مردم لبنان در مقابل شقی‌ترین اشقیای‌پرده برمی‌دارد. مستند در بیشتر دقایق خود کمتر به این سو‌و‌آن‌سو می‌زند و بیشتر به ثبت حرف‌های سید مقاومت تاکید می‌کند. این رویکرد، رویکرد درستی است، چون مخاطب نباید به واسطه هنر تدوین لحظه‌ای به بیرون از ماجرا پرتاب شود و واقعیت را به‌طور آگزرجه در ذهن خودش ثبت و ضبط کند. فیلمساز در این مستند به میانه‌جی حضور سید حسن نصرالله خاطر نشان می‌کند که حاج قاسم سلیمانی در نبرد با دشمن جایگاه بسیار مهم و تعیین‌کننده‌ای داشته و شکست اسرائیل در سال ۲۰۰۰ را زمینه‌ساز حمله دولت جملی آن به لبنان می‌دانسته و به همین دلیل مقدمات لازم برای تجهیز حزب‌الله به سلاح‌های دفاعی جدید را در دستورکار قرار می‌دهد. در آن روزها، هم ایران و هم حزب‌الله لبنان از اوضاع آینده منطقه پرآورد دقیقی داشتند و از هرجهت وقوع اتفاقات مختلف و ریز و درشت را از نظر دور نگاه نمی‌داشتند.

پیروزی جبهه مقاومت در جنگ ۳۳ روزه سال ۲۰۰۶ منجر به تغییر آرایش نیروها در منطقه شد و در عین اینکه به تقویت بازآرندگی ایران و نیروهای همسو با وی انجامید، منحنی تغییر وضعیت رژیم صهیونیستی را هم کامل کرد. سید حسن نصرالله در پایان مستند «او با ما بود» بیان می‌کند: «من همیشه حاضر بودم تا جان خود را فدای حاج قاسم کنم. یک روز بعد از پایان نماز و در تعقیبات نماز یک مساله در ذهن متجلی شد. اینکه فرشته مرگ آمد و به من گفت می‌خواهم به ایران بروم و جان حاج قاسم را بگیرم اما گفت که خدا یک استثنا قرار داده و آن این است که خداگفت برو پیش فلان (سید حسن) و بهش بگو یک گزینیه هست تاگرفتن جان حاج قاسم را به تاخیر بیندازیم و آن این است که جان تو را بگیریم. در حال فکر کردن به این بودم که چه جوابی به فرشته مرگ بدهم؛ قاطعانه به او گفتم که جان من را بگیر و حاج قاسم را فراموش کن.»

معادله نصر

مجموعه مستند ۵ قسمته «معادله نصر» ابتدا در قالب یک گفت‌وگوی اختصاصی از طرف نشریه «مسیره» دفتر حفظ و نشر آثار مقام‌معلم رهبری با سید حسن نصرالله منتشر شد. پس از آن شبکه مستند سینما تصمیم به انتشار نسخه تصویری این مجموعه گرفت و اثر حاضر را به‌عنوان طلوتی‌ترین و باکیفیت‌ترین مصاحبه به‌جامانده از دبی‌رکل حزب‌الله با یک رسانه تصویری به

حسین آمد به بالین تو این ساعت، گوارایت

انتکار دقایق ساعت کش می‌آمدند و دوباره ما بین همین لحظه‌های بیم و امید ماندیم تا زمانی که خیر شهادت سید مقاومت رسید. سید حسن نصرالله، نماد مقاومت لبنان و امید مظلومان جهان بود. او در پی حمله تروریستی رژیم صهیونیستی در روز ششم مهر ماه به منطقه ضاحیه لبنان، به شهادت رسید. در این میان شاعران هم واکنش خودشان را به شهادت او با سرودن شعر نشان دادند. برخی از او گفتند و برخی هم لعن خود را نثار باند جنایت‌کار صهیونیست کردند.

ضاحیه در حاشیه هرگز نخواهد ماند

میلاذ عرفان پور، جزء شاعران و ترانه‌سراهایی بود که بابت شهادت سید مقاومت واکنش نشان داد. او شعرش را با حس و حال لحظه اعلام خیر شهادت شروع کرد و سرود:

چه دارم می‌شود؟ ای داد از این پاییز! نصرالله!

خودت تکذیب کن اخبار را! برخیز! نصرالله!

خبر، از انفجار قلب‌ها و خانه‌ها دادند

خبر، بمب است و ویران کرده ما را نیز، نصرالله!

پس آن دودها ما «جاء نصرالله» می‌گفتم

که ما را جز قنوتی نیست دستاویز، نصرالله!

لبی واکن جهان مانده‌ست دلنتگ رجزهایت

مهرس از کاسه صبری که شد لبریز، نصرالله!

بگو از مرکز فرماندهی از آسمان با ما

چه خواهی کرد با اهریمن خونریز، نصرالله

حسین آمد به بالین تو این ساعت، گوارایت

تو و دیدار یار و گریه یکریز، نصرالله!

خودت را سال‌ها مجبور قید زیستن کردی

چه شد یک‌سو نهادی جامه پرهیز، نصرالله!

از این پس، ضاحیه در حاشیه هرگز نخواهد ماند

که قلب ماست بیروت شهادت خیز، نصرالله!

سخنات پراز حقایق محض

رسم شعر سرودن برای سید حسن، رسمی دیرینه است. در آبان ماه ۱۴۰۲، افشین علا، غزلی برای سید حسن نصرالله سرود. او در شعرش سید حسن را از دیگر اعراب متمایز می‌کند و می‌گوید:

ای بل شوزه خرابانی

طاقت بیاور باز هم لبنان!

دیگر زمان محو طاغوت است

با نسیم نگرانی که گذشت

در پی اتفاقاتی که در بیروت رخ داد، محمد مهدی سیار شعر جدید سرود:

بوی برخاسته از شعله ی بمباران... نه ... نه

بوی خاکستر گیسوی پریشان هم نیست

بوی آن چاه هراسیده ی نفت

که لهیبش شده این‌گونه خروشان هم نیست...

آشناتر بویی ست

با نسیم نگرانی که گذشت

آشنا بویی، در شامه‌ی شرقی ما

بوی بال و پر ققنوس پراکنده به دشت...

پیش از تو زبان ارجمندی بریده بود

سرودن شعر برای سید مقاومت، رسمی است که در بین شاعران عرب جا افتاده. احمد مطر، از شاعران مشهور عراقی است و به خاطر شعرهای بسیار گزنده و طنزآمیزش در مورد سران عرب، مشهور است. او در سبای سید حسن نصرالله، بارها شعر سروده است. در یکی از اشعارش دنیا را به قبل و بعد از حضور سید حسن تقسیم و گفته است:

هر رنگ

قبل از اینکه او آن را لمس کند... سیاه بود

معنا

پیش از آن که تو در معنای آن

آتش آغاز را بدمی

خطی از دود پیش نبود

پیش از تو نیزگواری دل نداشت

پیش از تو آب

آبرویی نداشت

پیش از تو زبان ارجمندی بریده بود

خوبی پیش از تو چیزی نداشت،

ای فرزند جنوب!

و هنگامی که تو به دنیا آمدی

ثروتمند شد

